

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2014 r. w Szczecinie

sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

z udziałem P. I., M. K.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 05 września 2013 roku Nr (...); (...)

postanawia:

- 1. umorzyć postępowanie w sprawie;**
- 2. zasądzić od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę 360 (trzystu sześćdziesięciu) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 5 września 2013 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne P. I. jako pracownika płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w wyniosła w maju 2012 r. 4552,00 zł (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz 3927,92 zł (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne).

Decyzją z dnia 5 września 2013 roku, nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne M. K. jako pracownika płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. w wyniosła w grudniu 2012 r. 4650,00 zł (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz 4012,48 zł (podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne).

W uzasadnieniach powyższych decyzji organ rentowy wskazał, że w wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że zainteresowane, będące pracownikami spółki (...) w S. jednocześnie wykonywały prace w ramach umów o dzieło na rzecz (...) sp. z o.o. w S.. Organ rentowy stanął na stanowisku, że zainteresowane zawarły wprawdzie umowy o dzieło z osobą trzecią (spółką (...)), jednakże w rzeczywistości w ramach tych umów wykonywały nadal prace na rzecz swojego pracodawcy – (...) sp. z o.o. Uznał bowiem, iż rezultaty umów o dzieło łączących zainteresowane ze spółką (...) były ściśle związane z profilem i działalnością spółki (...). Przyjął, że zakresy czynności zainteresowanych jako pracowników spółki (...) były zbieżne z zakresem ich czynności jako wykonawców umów o dzieło na rzecz spółki (...). Zdaniem organu rentowego, (...) jako wyłączny dystrybutor systemu P&I Loga stawał się beneficjentem usług świadczonych przez spółkę (...), zajmującą się usługami programistycznymi i outsourcingowymi.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. odwołała się od powyższych decyzji, wnosząc ich zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy, tj. ustalenie, że w wymienionych w decyzjach okresach podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia dla zainteresowanych była zgodna z zadeklarowaną przez płatnika. Dodatkowo płatnik wniósł o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W odpowiedzi na odwołanie podtrzymał argumentację zawartą w zaskarżonych decyzjach.

Postanowieniami z 30 stycznia 2014 roku Sąd Okręgowy połączył powyższe sprawy do wspólnego rozpoznania i wyrokowania.

W toku postępowania sądowego, pismem z dnia 2 czerwca 2014 r. (data wpływu 6 czerwca 2014 r.) organ rentowy wniósł o umorzenie postępowania i nieobciążanie go kosztami zastępstwa procesowego, wskazując że decyzją z dnia 26 maja 2014 r. nr 300 uchylił w całości decyzję nr (...) r., i stwierdził, iż nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne M. K. jako pracownika płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. przychód uzyskany w grudniu 2012 r. z tytułu umów o dzieło wykonywanych na rzecz płatnika (...) sp. z o.o. w S.. Z kolei decyzją z dnia 26 maja 2014 r. nr 301 uchylił w całości decyzję nr (...) r. i stwierdził, iż nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne P. I. jako pracownika płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. przychód uzyskany w maju 2012 r. z tytułu umów o dzieło wykonywanych na rzecz płatnika (...) sp. z o.o. w S.. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w wyniku ponownej analizy akt sprawy organ rentowy stwierdził, że brak jest podstaw by uznać, że zainteresowane wykonując umowy o dzieło zawarte z (...) sp. z o.o. i uzyskując z tego tytułu przychód wykonywały pracę na rzecz swojego pracodawcy tj. s pólki (...) sp. z o.o.

Spółka (...) w piśmie procesowym z dnia 9 czerwca 2014 r. również wniosła o umorzenie postępowania wobec wydania przez ZUS nowych decyzji z dnia 26 maja 2014 r. nr 300 i 301. Dodatkowo zgłosiła żądanie zasądzenia od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 355 § 1 k.p.c., sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew, albo jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Zgodnie z art. 477¹³ k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

W związku z tym, że obie zaskarżone decyzje ZUS O/S.z dnia 5 września 2013 r. (nr (...)2013 r. oraz (...)) wskutek ich uchylenia decyzjami z dnia 26 maja 2014 r. nr (...)i (...) zostały wycofane z obrotu prawnego, wydanie wyroku w sprawie z odwołania od nieistniejących obecnie decyzji stało się zbędne (został zrealizowany cel, dla którego złożono odwołanie od decyzji organu rentowego). Strony postępowania złożyły przy tym zgodne wnioski o umorzenie postępowania.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 355 § 1 i 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji postanowienia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie przepisów art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349 z późn. zm.).

Sąd uznał, że w niniejszej sprawie wynagrodzenie pełnomocnika odwołującej się spółki będącego radcą prawnym powinno zostać ustalone na podstawie § 6 przywołanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. Nie uszło uwadze sądu, że sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych wymienione są w przepisie § 11 ust. 2 rozdziału 3, zgodnie z którym w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego stawki minimalne wynoszą 60 zł. W ocenie sądu w niniejszej sprawie brak jest jednak podstaw do zastosowania tej właśnie regulacji. Niniejsza sprawa nie była bowiem ani sprawą o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego, ani sprawą o podleganie ubezpieczeniom społecznym, lecz sprawą, której przedmiotem była wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Składki zaś nie są świadczeniami pieniężnymi z ubezpieczenia społecznego, lecz świadczeniami na to ubezpieczenie. Dlatego też wykładnia gramatyczna § 11 ust. 2 rozporządzenia przemawia przeciwko przyjęciu, że obejmuje on także sprawy takiej kategorii jak niniejsza. Wyłączenie spraw o składki na ubezpieczenie społeczne z zasad wynagrodzenia radców prawnych przewidzianych w omawianym § 11 ust. 2 wynika także z wykładni celowościowej tego przepisu. Ma on bowiem na celu ochronę interesów świadczeniobiorców ze względu na społeczny charakter tych świadczeń. Stawki radców prawnych ustalone w § 11 ust. 2 znacznie odbiegają od stawek przewidzianych w § 6 rozporządzenia – są od nich niższe. Brak jest przesłanek do przyjęcia, że przywilejem niższych wynagrodzeń dla radców prawnych mają być objęte sprawy, w których stronami są podmioty zobowiązane do płacenia składek na ubezpieczenia społeczne.

Dodatkowo trzeba zwrócić uwagę, że przepisu § 11 ust. 2 rozporządzenia odnosi się do świadczeń określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS oraz do innych ustaw regulujących prawa do emerytur i rent oraz dodatków do tych świadczeń. W ocenie sądu z treści § 11 ust. 2 rozporządzenia nie można wysnuć wniosku, że zawiera on jedynie przykładowe wyliczenie spraw z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego, w których wynagrodzenie radcy prawnego jest ustalone według zasad określonych w tym przepisie. Nie można wykluczyć, że w konkretnej sprawie o świadczenia, o których mowa w § 11 ust. 2 rozporządzenia, konieczna będzie szersza interpretacja treści tego przepisu, ale w kierunku pojęcia emerytury, renty, dodatków do tych świadczeń oraz zasiłków. Nie można jednak przyjąć że w katalogu spraw wymienionych w § 11 ust. 2 mieszczą się też sprawy o składki na ubezpieczenie społeczne, a więc na finansowanie świadczeń, o których mowa w tym przepisie. W konsekwencji § 11 ust. 2 rozporządzenia zawiera katalog spraw zawężony w stosunku do treści art. 476 § 2 k.p.c.

Wymaga podkreślenia, że analogiczny pogląd był już wielokrotnie prezentowany przez Sąd Najwyższy, m.in. w uchwale z 9 marca 1993 r., II UZP 5/93 (OSNCP 1993 nr 11, poz. 194). Uchwała ta została wprawdzie wydana na gruncie nieobowiązującego już stanu prawnego, jednakże analizowane w niej przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 czerwca 1992 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w postępowaniu przed organami wymiaru sprawiedliwości (Dz.U. Nr 48, poz. 220) są analogiczne do będących przedmiotem interpretacji w tej sprawie. Poglądy wyrażone w tej uchwale były aprobowane w późniejszym orzecznictwie i stosowane w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczących przeniesienia na członków zarządu zobowiązań spółki za zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Zdaniem Sądu Najwyższego, w tych sprawach wynagrodzenie radcy prawnego winno być określone na podstawie § 6 rozporządzenia, czyli według wartości przedmiotu sporu, a nie według stawki z § 11 ust. 2 rozporządzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2009 r., I UZP 1/09, OSNP 2011 nr 5-6, poz. 86 i z 12 stycznia 2012 r., I UZ 47/11, LEX nr 1215612). Za odosobniony należy uznać pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z 22 lutego 2012 r., II UZ 60/11 (LEX nr 1211155), w którym dopuszczono (na podstawie § 5 rozporządzenia) stosowanie stawki z § 11 ust. 2 w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia

społeczne (z zastrzeżeniem, że sprawa, w której taki pogląd został przyjęty "stanowi przypadek trudny", niedający się łatwo zakwalifikować).

Kierując się więc przytoczonymi względami sąd uznał, że w niniejszej sprawie, jako że zaskarżone decyzje dotyczyły określenia wysokości podstawy wymiaru należnych składek na ubezpieczenia społeczne wynagrodzenie radcy prawnego winno być określone na podstawie § 6 rozporządzenia, czyli według wartości przedmiotu sporu, a nie według stawki z § 11 ust 2 rozporządzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2009 r., I UZP 1/09, OSNP 2011 nr 5-6, poz. 86 i z 12 stycznia 2012 r., I UZ 47/11, LEX nr 1215612, Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2013 r. I UZP 1/13 OSNP 2013/23-24/280, Biul.SN 2013/5/15).

Z uwagi na fakt, iż niniejsze postępowanie dotyczyło dwóch odrębnych spraw połączonych jedynie przez sąd technicznie do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, pełnomocnikowi należało przyznać wynagrodzenie liczone od każdej sprawy osobno. W odwołaniu od decyzji nr (...) dot. M. K. jako wartość przedmiotu sporu wskazano kwotę 636 zł. W odwołaniu od decyzji nr (...) dot. P. I. jako wartość przedmiotu sporu wskazano kwotę 676 zł. Stosownie do treści § 6 pkt 2 rozporządzenia stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 500 zł do 1.500 zł wynoszą 180 zł. Mając na uwadze wskazaną w odwołaniach wartość przedmiotu sporu (nie zakwestionowaną ani przez sąd, ani przez organ rentowy w trybie art. 25 § 1 i 2 k.p.c.) - sąd zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej się spółki kwotę 360 zł (2 x 180 zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na zakończenie należy podkreślić, że w niniejszej sprawie sąd nie doszukał się przyczyn, dla których miałyby odstąpić od obciążania organu rentowego kosztami procesu w niniejszej sprawie (o co wnioskowała pełnomocnik). Instytucja odstąpienia od obciążania strony kosztami procesu została uregulowana w przepisie art. 102 k.p.c. Ustawodawca ograniczył jednak możliwość jej zastosowania tylko do wypadków „szczególnie uzasadnionych”. W ocenie sądu w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki do sięgnięcia po tę regulację. Umorzenie postępowania nastąpiło bowiem wskutek uznania przez organ rentowy, że brak było podstaw do wydania zaskarżonych w niniejszym procesie decyzji i – w konsekwencji - uchylecia obu decyzji. Oznacza to, że organ rentowy należy uznać za stronę przegrywającą proces, a co więcej – także za stronę, która ów proces sprowokowała, wydając zbyt pochopnie nieuzasadnioną decyzję. W tej sytuacji odwołującej się spółce należał się zwrot kosztów procesu, podjętych niewątpliwie w związku z celową w takich okolicznościach obroną (art. 98 § 1 k.p.c.).